عُلُومُ الْحَدِيْثِ (٦)

އާދަމް ނަސީމް

ޙަދީޘް ނުވަތަ ޚަބަރު ނިސްބަތް ކުރެވޭ ފަރާތް:

ޙަދީޘް ޢިލްމުގެ އިސްތިލާޙުގައި، ޙަދީޘް ނުވަތަ ޚަބަރު ނިސްބަތް ކުރެވޭ ފަރާތުގެ ޙައިޘިއްޔަތުން ބަލާއިރު، ޙަދީޘް ނުވަތަ ޚަބަރު ބެހިގެން ވަނީ ހަތަރު ބަޔަކަށެވެ. އެއީ،

(1) اَلْحَدِيْثُ الْقُدُسِيُّ

(2) اَلْمَرْفُوْعُ

(3) اَلْمَوْقُوْفُ

(4) اَلْمَقْطُوْعُ

މިއެވެ.

(1) އަލްޙަދީޘުލް ޤުދުސީއު: ޤުދުސީ ޙަދީޘަކީ އެ ޙަދީޘްއެއްގެ ސަނަދު، މާތްالله ގެ ހަޟްރަތާ ގުޅުވައިލެވިފައިވާ ސަލާމާއި ބަރަކާތް ލެއްވި ނަބީ ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުން އަހަރެމެންނާ ހަމައަށް ނަގުލު ކުރެވިފައިވާ ކަލާމު ކަމެކެވެ.

ކީރިތި ޤުރުއާނާއި ޤުދުސީ ޙަދީޘްގެ ތަފާތު: ކީރިތި ޤުރުއާނާއި ޤުދުސީ ޙަދީޘާ ދެމެދުގައި ގިނަ ތަފާތުތައް ހުރެއެވެ. މީގެ ތެރެއިން މަޝްހޫރު ބައެއް ކަންކަމީ:

(1) ހަމަ ކަށަވަރުން ކީރިތި ޤުރުއާނުގެ ލަފްޒުތަކާއި މާނަ ވެސް މާތްالله ގެ ހަޟްރަތުންނެވެ. އެއީ އަކަލާނގެ ކަލާމުފުޅެވެ. ޤުދުސީ ޙަދީޘުގެ މާނަ ވެސް މާތްالله ގެ ހަޟްރަތުންނެވެ. ލަފްޒު ސަލާމާއި ބަރަކާތް ލެއްވި ނަބީ ކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުންނެވެ.

(2) ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔެވުމަކީ ތަޢައްބުދީ ކަމެކެވެ. އަޅުކަމެކެވެ. ޤުދުސީ ޙަދީޘް ކިޔެވުމަކީ (ކީރިތި ޤުރުއާން ކިޔެވުން ފަދަ) އަޅުކަމެއް ނޫނެވެ.

(3) ކީރިތި ޤުރުއާން ޞަލާތުގައި ތިލާވަތްކުރުން ޞަލާތް ޞައްޙަވުމަށް ޝަރުޠެކެވެ. ޤުދުސީ ޙަދީޘް ޞަލާތުގައި ތިލާވަތްކުރުން ޞަލާތް ޞައްޙަވުމަށް ޝަރުޠެއް ނޫނެވެ.

ޤުދުސީ ޙަދީޘްގެ މިސާލު:

عَنْ أَبِيْ ذَرٍّ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرْوِيْهِ عَنِ اللّٰهِ تَعَالَى أَنَّهُ قَالَ: يَاعِبَادِيْ إِنِّيْ حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِيْ وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا فَلاَ تَظَالَمُوا ...الحديث (رواه مُسلم)

މި ޙަދީޘް ގެ މާނައަކީ ސަލާމާއި ބަރަކާތް ލެއްވި ރަސޫލުالله ގެފާނު، މާތްالله ގެ ހަޟްރަތުން ރިވާކުރައްވާ ބަސްފުޅުގެ ތެރެއިން އެކަލާނގެފާނުގެ އަރިހުން އަބޫޛައްރު ރަޟިޔަﷲ ޢަންހު ރިވާކުރައްވައެވެ. ހަމަކަށަވަރުން އެކަލާނގެ ވިދާޅުވިއެވެ. އޭ! ތިމަން ރަސްކަލާނގެ އަޅުތަކުންނޭވެ! ހަމަކަށަވަރުން ތިމަން ރަސްކަލާނގެ ނަފްސުގެ މައްޗަށް އަނިޔާވެރިކަން ހަރާމް ކުރައްވައީމެވެ. އަދި އަނިޔާވެރި ކަމަކީ ތިޔަބައި މީހުންގެ މެދުގައި ހަރާމް ކަމެއް ކަމުގައި ލެއްވީމެވެ. ފަހެ، ތިޔަބައި މީހުން އެކަކު އަނެކަކަށް އަނިޔާވެރި ނުވާށެވެ.... (މި ޙަދީޘް ރިވާ ކުރެއްވީ އިމާމް މުސްލިމެވެ.)

(2) އަލްމަރްފޫޢު: ޙަދީޘް ޢިލްމުގެ އިސްތިލާޙުގައި މަރްފޫޢު ޙަދީޘްގެ މާނައަކީ ސަލާމާއި ބަރަކާތް ލެއްވި ނަބީ ކަލޭގެފާނާ ނިސްބަތް ކުރެވޭ ކޮންމެ ކަމެކެވެ. އެއީ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާއި، އަމަލުފުޅު ތަކާއި އަރިހުގައި ކަމެއް ހިނގައިދާ މަނާ ނުކުރައްވާ ކަންތަކާއި އެކަލޭގެފާނުގެ ސިފަފުޅު ތަކެވެ. ސިފަފުޅު ތަކީ ބޮޑު ބަހުގެ މާނައިގައި ޚަލްޤީ ސިފަފުޅު ތަކާއި، އަޚްލާޤީ ސިފަފުޅު ތަކެވެ.

މަރްފޫޢު ޙަދީޘްގެ ސަނަދު ކެނޑިފައި ނުވާނަމަ އެއީ ސަނަދު ގުޅިފައިވާ މަރްފޫޢު ޙަދީޘެކެވެ. ސަނަދު ކެނޑިފައިވާނަމަ އެއީ ސަނަދު ގުޅިފައި ނުވާ މަރްފޫޢު ޙަދީޘެކެވެ. ސަނަދު ގުޅިފައި ނުވާ މަރްފޫޢު ޙަދީޘަކީ ޟަޢީފު ޙަދީޘްގެ ބާވަތެކެވެ.

(3) އަލް މައުޤޫފު: ޙަދީޘް ޢިލްމުގެ އިސްތިލާޙުގައި އަލް މައުޤޫފު މާނަކުރެވެނީ ޞަޙާބީ ބޭކަލަކާ ނިސްބަތް ކުރެވޭ ކޮންމެ ކަމެކެވެ. އެއީ އެބޭކަލުންގެ ބަސްފުޅުތަކާއި އަމަލުފުޅު ތަކާއި އެބޭކަލުންގެ އަރިހުގައި ކަމެއް ހިނގައި މަނާނުކުރެއްވި ކަންތަކެވެ. އެހެން އިބާރާތަކުން ނަމަ، އަލްމައުޤޫފުގެ މާނައަކީ ޞަޙާބީ ބޭކަލަކާ ހަމައަށް އެ ޚަބަރެއްގެ ސަނަދު ގެނެސް ނިމޭ ކޮންމެ ޚަބަރެކެވެ. ސަނަދު ގުޅިފައި ވިޔަސް ނުވަތަ ސަނަދު ކެނޑިފައި ވިޔަސް ވެއެވެ.

އަލްމައުޤޫފުގެ މިސާލު: މާތްالله ރުޟާވެވޮޑިގެންވާ އިބްނު ޢައްބާސް ގެފާނު ހަމައަށް ސަނަދު ގުޅިފައިވާ ގޮތުގައި އަލްއިމާމް ބުޚާރީ ނަގުލުކޮށްފައިވާ ޚަބަރެއްގައި ވެއެވެ.

وَأَمَّ ابْنُ عَبَّاسٍ وَهُوَ مُتَيَمِّمٌ

(رواه البخاري في كتاب التيمم)

މާނައަކީ: އިބްނު ޢައްބާސްގެފާނު، ތަޔައްމުމު ކުރައްވައިގެން ހުންނަވައި، އިމާމަށް ނަމާދު ކުރައްވައިފިއެވެ. (ނޯޓް: މިއީ އަޞްޙާބު ބޭކަލުންގެ އަމަލުފުޅުގެ މިސާލެކެވެ.)

އަލްމަޤްޠޫޢާ ގުޅުވައިލާ ފަރަޤު ބަޔާން:

އަލްމަޤްޠޫޢުގައި އަލްމުންޤަޠިޢާ ޚިލާފުވާ ކަމެއް ފަރާތުން ބަލާއިރު އަލް މަޤްޠޫޢުގެ ތަޢުރީފުގައި ހިމެނޭ ސަނަދުތަކާއި ގުޅިފައެވެ. މި ސަނަދުތަކުގެ ބަޔާނާއި ގުޅުން ވާހަކަ ނަޤަލުކުރަން ހިސާބަކަށް މިހާރު އެއީ މަޤްޠޫޢު ޙަދީޘްގެ މާނައިގައި ހިމެނޭ ސަނަދުތަކެއް ކަން ނޭނގި ބަހުސްކުރެވޭނެއެވެ.

(1) ހަމަކަށަވަރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކޮށްލެވޭ ގޮތުގައި ތާބިޢީންގެ ބަސްތަކާއި، ތާބިޢީ ބޭކަލުންގެ ޢަމަލުތަކާއި، މިއީ ކަމެއް ކަނޑައެޅިގެން މިއީ ކަމެއް ސަނަދާއި ބޭކަލަކާ ހަމައަށް ގުޅިފައިވާ ކަމާއި އަދި އެހެން ޙަދީޘްގެ ބަސްތަކާއި ރަސޫލުالله ﷺ ސަލާމާއި ބަރަކާތް ލެއްވި ނަބީ ކަލޭގެފާނުގެ ބަހުން ގުޅިފައިވާ ތާބިޢީ ބޭކަލުންގެ ވާހަކަ، އަސްބާބު ބޭކަލުން ވިދާޅުވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން މަޤްޠޫޢު ޙަދީޘެވެ.

މި ހާލަތުގައި އެ އަސްބާބު ބޭކަލަކު އަހާލި ކަމެއްގެ ކަމުގައި ސަނަދު ބޭކަލުން ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަސްފުޅު ނުވަތަ ކަމެއް މިހާރު ބަސްފުޅެއް ނުވަތަ ކަމަކަށް ސަނަދު ގުޅިފައިވާ ކަމެއް އެއީ ބަސްފުޅު ކަމަކަށް ނުވަތަ ކަމެއް ކަމުގައި ވެއެވެ.

(2) އެއީ ރަސޫލާގެ ބަސްފުޅު ނުވަތަ ކަމެއް ކަމުގައި ބަޔާނެއްގައި، އަސްބާބު ބޭކަލަކު ސަނަދުގައި ވާނަމަ، އެއީ މަޤްޠޫޢު ބަލާ ޙަދީޘަށް ބަދަލުވެއެވެ.

(3) ސަނަދުގައި ބަޔާންވާ ބޭކަލުން ރާވިފައިވާ ތާބިޢީ ބޭކަލުންނާ ހަމައަށް ގުޅިފައިވާ ސަނަދުގައި ޞަޙާބީ ބޭކަލުން ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ނަމަ ސަނަދު ގުޅިފައި ނުވާ ތާބިޢީ ބޭކަލަކާ ހަމައަށް ނިސްބަތްވާ ކަމުގައި މަޤްޠޫޢު ޙަދީޘަކަށް ބަދަލުވެއެވެ.

އަދި މަޢުލޫމާތުގެ ވެރިޔަކުން މަރުޙަލާ ބަލާފަ ހަމަގައި ބެލުވޭ ސިޔާމާއި ވީރަގައި މަނާކުރައްވައެވެ.

(1) މަޢުނައެއްވެސް ހަމަޔަ ސުންނަތުގެ ވާރާގައި ހިފުން ހަމަ ހަމަގައި އަސްބާބު ބަޔާނާ ވިދާޅުވެފައިވާ ބަސްފުޅު. (2) މަޢުނައެއްވެސް ހަމަ ކުރިއެއްވެދުން ރޯދަ ބަޔާނުން ކުރިން ފުރިމަވާ ހަމަން އަސްބާބު ބަޔާނާ ވިދާޅުވެފައިވާ ބަސްފުޅު. (3) މަޢުނައެއްވެސް ހަމަ ރޯދަ ބަޔާނުން ކުރިން ކުރައްވާނެކަމަވާ ހަމަން އަސްބާބު ބަޔާނާ ވިދާޅުވެފައިވާ ބަސްފުޅު. (4) މަޢުނަ އެވެސް ހަމަޔަ ރަސޫލުﷲ އަށް ނުވަތަ އެކަލޭގެ ޞަޙާބީ، މިބައިމީހުން ސައްޔިދުﷲ އަޙުމަދު ވަސައްލަމަ އަށް ތިއްބެވި ކަނޑައެޅުއްވި ވާރާގައި ހިފުން ހަމަ ހަމަގައި އަސްބާބު ބަޔާނާ ކުރުމުގެ ހަދަމާ ކަންނެތް. މިއެވެ.

އަންގަ ފަހަރު މިދަންނަވާ ބަސްގެ މިސާލުތަ ހަމަގައި އަސްބާބު ބަޔާނުގެ ވާރާގައި ހިތްޕަދު ބިން ޙަދީސް ރަސޫލުﷲ އަންނަގެ ބަސްފުޅުތަ ބަލިދޭނެއެވެ. އިހްޔާދު ވިދާޅުވިއެވެ.

مَنْ صَامَ يَوْمَ الشَّكِّ فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ ﷺ

(رواه أصحاب السنن وعلقه البخاري)

މާނައަކީ، ޝައްކުގެ ދުވަހު ރޯދަ ހިފައިފި މީހާ، ހަމަކަށަވަރުން ސައްޔިދުނާ އަބުލްޤާސިމް ވެއްޖެ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ނާފަރުމާން ކަމަށްވާނެއެވެ. މިއެވެ.

އަލްއިމާމުލް ބުޚާރީ ބާބު: މަރުޙަލާގެ ވާރާގައި ހަރުދަނާ ގޮތުން ސާބިތުވާނަމަ އޭގެ ބުނެދިވުނު ހާލަތު ބެހޭވަރުން ރޯދަ ހިފުން ތަޙުރީމް. އަދި ބަހައި ގައިވާ ސުނަތުގެ ކަމަކުން ސާބިތުވާނަމަ ވެސް ހަމަ ރޯދަ ހިފުން ނާޖާއިޒު ކަމުގައި ބުނާކަމަކަށް އަދި ތަހުޤީޤު ވިދާޅުވެ ބަޔާނާ ކުރަމުގެ ބަސްތައް ހާމަވެއެވެ.

(4) އަލްއިމާމުއް ދާރަޤުޠުނީ: ތިރުމިޛީ އިމާމުގެ ރިސާލާތަކީ އަލްއިމާމުއް ޝާފިޢީ އަށް ބަލާނަމަ ދިމާވާ ކަލާމަކީ ނުބަހައްޓަނީ ބާރުގޮތް ބަހައްޓާ ކިބަހުގައި އިޚްތިލާފުތަކެއް. އަހަރެން ބަސްފުޅުތަކެއް ބަލަނީ މުޤުތަދާ ބަހުގައި ސާބިތުކަމާއި ހޯދުނީ އަޒުޖަރަށްޓަކައި ބަސްގަނޑުތައް ބަލާނެއެވެ.

އަލްއިމާމުއް އާއި އަލްމުއްޒަނީ އަކީ ބަޔާނާ ދީނުގެ ސުންނަތުގެ ބަހަކީ ފިޤުހުގެ ސުންނަތުގެ ބަހާ ބަސްފުޅެވެ. އަލްމުޒަނީ އަކީ ސުންނަތުގެ ބަސްފުޅެވެ. އަލްމުއްޒަނީގެ މާނަ އިސްލާމް ހިފެހެއްޓެވެ.

އަލްމުއްޒަނީގެ ވާރާގައި ހިފުން ގޮތުގައި (ޢަބްދު ބަސްފުޅު) ގެ މިސާލު: ރިޔާއަތުކުރުގެ ފަހަރެއްގައި ނަމާދު

ކަނޑައެޅިފައިވާ ސުންނަތުގެ ބަހާއި ހުށަހަޅާ ކަމާއި ހަމައެކަނި ބަސްތައް ހަމައެކަނި ނުވަތަ ރަސޫލުންގެ ސުންނަތުން ބަހާ ފިޔަވައި. ނަމަވެސް ނަބީ ޞަލްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމަ ވިދާޅުވީ ބަލަމުންގޮސް ބަހެއް ނުވަތަ ބަސްފުޅުގައި އަޅުގަނޑުމެން މީސްތަކުންނަށް އެރުވި ބަސްފުޅު އަކީ މުޤުތަދާ ބަހަކަށް ނުކުރިއެވެ. މުޤުތަދާގެ މާނަ އިސްލާމް ހިފެހެއްޓެވެ.

އަލްއިމާމް އަބޫދާއޫދު ފަދަ ބަޔަކު މުޤުތަދާ ބަހަކަށް ސާބިތުވެފައިވާ ސަނަދާއި ބަސްފުޅު ބަހާއި ކުރުމުގެ ސައްޙަ ގޮތުގައި ބަސްފުޅު ހަމަ ގޮތުގައި ބަހައްޓާ ކުރިއެވެ. ބަސްފުޅުތަކުގެ ގޮތަކީ ބަލަމުން ތަހުޤީޤު ކުރުމެވެ.

ބަސްފުޅާ ބަހާއި ބިދުޢަ: ރިޔާއަތު ވިދާޅުވި ހަދީސް ނަމާދު ކުރުން ބާބުގެ ބިދުޢައެކެވެ. އެބަހާމަކީ:

صَلِّ وَعَلَيْهِ بِدْعَتُهُ (رواه البخاري)

މާނައަކީ ބިދުޢަވެރިޔާގެ ފަހަތުގައި ނަމާދު ކުރާށެވެ! އޭނާގެ ބިދުޢަވެރިކަން އޭނާގެ މައްޗަށެވެ.

އަލްއިމާމުލް ބުޚާރީ: ޝަރުޢީ މަސްއަލާ ބަޔާގައި އަލްއިމާމު އަލްޤާރީ ހަމައެކަނި ބަސްފުޅު ކަމާނީ ބުނެފައިވާ ބަހާ ބަހައްޓާ އިހްޔާއު ސުންނަތު ބަހާ ހަމަ ބަސްފުޅު އޮތް ބަހެއް ބަލާފައިވާ އިހްޔާއު ސުންނަތުގެ ބަހާ ހަމަ ބިދުޢަތުގެ ބަހާ މަރުޙަލާ އިހްތިމާމުގައި ހަމަ ބަސްފުޅު ދިނުމުގެ ބަހަކީ ފިޔަވައި ބަސްފުޅު ބަލާ ކަމަކަށް ބަލާފައި ބިދުޢަތުގެ ބަހާ ހަމަ ބަސްފުޅު އިހްޔާއު ސުންނަތު ބަހާ ހަމަ ބަސްފުޅު ކުރިއެވެ. ބިދުޢަތުގެ މާނަ އިސްލާމް ހިފެހެއްޓެވެ.

އަލްއިމާމުއް ޝާފިޢީ ފަދަ ބައެއް ބުނެފައިވަނީ އަލްމުއްޒަނީ އާއި މާނައަށް އަލްއިމާމުލް ބުޚާރީ ބުނުން ކުރުމުގައި ކުރެއެވެ. ނަމަވެސް އޭގެ ރަޙުމަތު ބާބުގެ ބަސްތައް ކުރިއަށް ގެންދާ ނަޞޭޙަތްތެރިވެ ބަސްފުޅު ދިނުމުގައި ގަބޫލު ކުރުމަށްވުރެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ފާހަގަ ކުރަން އެދުނު ފިޔަވައި ދެއްވާށެވެ. ❁

ބިދުޢަތީ ހިތުގެ ނުރައްކަލު އަތްޕުޅު ނުކުރާވެ!

ޢަބްދުﷲ ޝަރީފު

ދުވަސްތަކުގެ ބަހާއި ރަސްމީ ސަރުކާރުން އުފެއްދި ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ބަސްފުޅު ދަޢުވަތު ކުރެއެވެ. އިތުރުން ހިތުގެ ބައިގައި މީހުން އިމާނު ފުރިހަމަ އަޤީދާގައި ސާބިތު ކުރަން ހިތްވަނީ ބަހާ ގަބޫލުކުރެވެ.

ސަލާމު ކަރަ ހުރަ ގެންދެވެ. ސަލާމު ބަހާ ގެންދަމުން ދެކި މަ ބިދުޢަތް ގެންދާ އަހަރެމެން ހިތަށް ހަމަ ފެނުނު ނުކުރުމަށް އަމަރު ކުރި އިތުރު ބަހާ ގަބޫލު ކުރަނީއެވެ. އަ ކަނޑައަޅުއްވަން، "ބިދުޢަތުގެ ބަސް" ހިއްނެވެ.

ސަލާމު ބަހާ އަޅުގަނޑުމެން (ރައްޔިތުން މުޖުތަމަޢު) އިސްވެ ބައިން ޖަމާ ބައިވެރިވެ ހަދާ ބިދުޢަތް ކުރުމުގެ ބަސްތައް ހޯދަމުން ކުރަން ހަމަ ރަސްމީ ދުވަސްތަކުގެ ވާހަކަ ފެށި ދެންވެސް ކަމަށް ކުރިއަށް ގެންދަނީއެވެ. (އަ ގެއިގައި ރަސްމީ ދުވަހެއް) ވަޤުތު ބިދުޢަތް އަޤީދާއަށް ދެކެއެވެ.

ސަލާމު ބަހާ ވަގުތު ބިދުޢަތް އަޤީދާގެން ދުވަސް ބޭނުން ކުރަން އިސްލާމް ދީނަށް ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން ބިދުޢަތާ ދުރުވާން! ހިތުގެ ނުރައްކަލު އަތްޕުޅު ނުކުރާވެ، ވަރަށް ފަހަރު ބާރުވެ ގޮސް ބަސްފުޅެވެ. ވަރަށް ކުރިމަތީ ބަހައްޓާ ބަލަން "ވާހަކަ! ބަހަކަ!" ދުވަސް ދުވަސް ބަހާ ދިނަމެވެ. ދުވަސް ކުރިއަށް ބިދުޢަތް ބަހާ ހިފުމަށް! ކަމެއް ބަހައްޓާ ވަރަށް ބަހާ ބަސްފުޅު ކުރަމުން ދަނީއެވެ.

އެދުވަސް ކުރި ބަސްފުޅު ހިތުގެ ބަހާ ދަރިވަރުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން ބިދުޢަތް ކުރަމެވެ. ސަލާމު ވަރަށް އަޤީދާގެ ދުވަސްތަކުގައި ނިސްބަތްވާ ގޮތް ދުވަސްގެ

ބޭފުޅުންގެ ދިފާއުގެ މުޙައްމަދު ފުރިހަމަ ސުންނަތް ވަގުތު ބަހާ ދުވަހުގައި.

ސަލާމުގެ ބަހާ (ދުވަސް ގެއިގެ ބަހާ ވަރަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ބަސްފުޅުގައި އިތުރު ކަމެއް) ގެ ދުވަސްތައް ދަރިވަރުން ކުރިއަށް ގެންދެވެ.

މި ފެއްޓުމުގައި ނިމުނީ (9 ފެބްރުއަރީ 10 ފެބްރުއަރީ އެސް މިސް ރަމަޟާން) ސަލާމު ވަގުތު ބިދުޢަތާ ބިދުޢަތް ދުވަސް ވިދާޅުވީ އަހަރު ސަލާމު ވަގުތު ދުނިޔޭގެ ބަހާ ހަމަކަށަވަރުވާނެއެވެ.

ސަލާމު ބަހާ އަޅުގަނޑު މުސްލިމުންގެ ބިދުޢަތްތަކުން ވަރަށް ބަހާ ބިދުޢަތް ނިމުނު ކަމުގައި ބަހާ ބަހައްޓާ ދުވަސްވަރު ބިދުޢަތް ދުވަހެއް ކުރިމަތިވެ ހިފެހެއްޓި ބަސްފުޅު ވަރަށް ބިދުޢަތް ބަހާ ކުރުމަށް ބިދުޢަތުގެ ބަހާ ބަސްފުޅުތަކާ ހިއްސާ ކުރެވެ.

މި ބަހާތަކުގެ ދުވަސް (ސަލާމު ބަހާތަކުގެ) ދުނިޔޭގެ ދުވަސް ވަގުތު ރޯދަ ހިފުމަށް ބިދުޢަތް ނިމިއްޖެއެވެ. މި ބަހާތަކުގެ ކުރިއަށް ދުވަސް ބަހާއި ބިދުޢަތް ބަހައްޓާ ވަގުތު ބިދުޢަތާ ދެ ބަހެއް ދުވަސް ކުރިއަށް ގެންދަވައެވެ.

ދުވަސް ސަލާމު ބަހާ ވަގުތު ބިދުޢަތް އަހަރު ވަގުތު ހިފެހެއްޓި ހަމަ ބޭނުންވާ ބަހާ ހިތުގެ ބިދުޢަތް ކަނޑައަޅުއްވައެވެ. ❁